

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ Ν.Ε. ΓΛΩΣΣΑΣ

Γ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ 180΄

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Εάν κάποιος επιχειρήσει να παρουσιάσει μερικά χαρακτηριστικά της παγκοσμιοποίησης που πιο πολύ επηρεάζουν την εκπαίδευση, αυτό αποτελεί ένα δύσκολο εγχείρημα και ίσως παρακινδυνευμένο. Παρόλαυτα, αξίζει να μνημονευτούν κάποια βασικά χαρακτηριστικά στα τρία επίπεδα: στο οικονομικό, στο πολιτικό και στο πολιτισμικό.

[...] Σε ό,τι αφορά στην εκπαίδευση, συχνά υποστηρίζεται η νεοφιλελεύθερη **εκδοχή** της παγκοσμιοποίησης, η οποία επιβάλλει συγκεκριμένες πολιτικές για την αξιολόγηση, τη χρηματοδότηση, την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών, το αναλυτικό πρόγραμμα, τη διδασκαλία κ.ά. Στην αντιμετώπιση αυτών των πιέσεων, το ερώτημα είναι κατά πόσον η δημόσια εκπαίδευση ανθίσταται στην επιβολή μηχανισμών της αγοράς που απαιτούν τη **συρρίκνωση** της κρατικής χορηγίας και την καθιέρωση μοντέλων εκπαιδευτικής πολιτικής υιοθετημένων από τον τομέα των επιχειρήσεων.

Οι σχέσεις μεταξύ κράτους και εκπαίδευσης **ποικίλουν** ανάλογα με τις ιστορικές εποχές, τις γεωγραφικές περιοχές, τους τρόπους διακυβέρνησης και τους τύπους πολιτικής εκπροσώπησης, καθώς και με τις διαφορετικές ανάγκες των διαφόρων εκπαιδευτικών επιπέδων. Υπάρχει δηλαδή μια πολύπλοκη **σχέση** μεταξύ της εκπαίδευσης και του κράτους, και συνεπώς καθίσταται δύσκολο να προσδιοριστεί ένας τρόπος που να υποδεικνύει πώς το κράτος και η εκπαίδευση συνδέονται υπό τις επιδράσεις της παγκοσμιοποίησης.

Από την άλλη πλευρά -από οικονομικής απόψεως- η απαίτηση για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας μπορεί να οδηγήσουν στην **αύξηση** των δαπανών για την εκπαίδευση. Ταυτόχρονα, πολιτικές σκοπιμότητες υπαγορεύουν την οργάνωση της εκπαίδευσης γύρω από την αναζωπύρωση των αντιλήψεων του εθνικισμού και τη διαμόρφωση του «νομιμόφρονα» πολίτη. Αλλού πάλι μπορεί να επικρατεί η ιδέα του κοσμοπολιτισμού με την **ενθάρρυνση**, κατά συνέπεια, των ταξιδιών, της σπουδής των ξένων γλωσσών και της ανοχής της πολυπολιτισμικότητας. Στον πολιτισμικό πάλι τομέα, ορισμένα κράτη μπορεί να ενισχύσουν την **εμπιστοσύνη** τους στα μέσα ενημέρωσης, στα νέα μέσα επικοινωνίας, στην τεχνολογία της πληροφορίας και στη λαϊκή κουλτούρα, διαμορφώνοντας έτσι ένα «παράθυρο» στον κόσμο. Σε άλλες πάλι περιπτώσεις μπορεί να παρουσιαστούν τάσεις **απομονωτισμού**, καχυποψία και αντίσταση σε εξωτερικές επιρροές.

Η πολυπλοκότητα συνεπώς των ανταποκρίσεων στην παγκοσμιοποίηση από τα διάφορα κράτη είναι δεδομένη καθώς και η συνθετότητα των σχέσεων κράτους και εκπαίδευσης, από τις οποίες προκύπτουν οι εκπαιδευτικές αρχές, οι πολιτικές, οι τακτικές και οι πρακτικές στο πλαίσιο των νέων δεδομένων. [...] Αποδέκτης όλων αυτών των μεταβολών, που διαδραματίζονται σε διεθνές επίπεδο, φαίνεται πως είναι τα εκπαιδευτικά συστήματα ανά τον κόσμο. Πιο συγκεκριμένα, η δημόσια εκπαίδευση στις μέρες μας διανύει μία κρίσιμη φάση. Εάν μάλιστα συνεχίσει να λειτουργεί με παρωχημένο και αναχρονιστικό τρόπο, αγνοώντας όλες αυτές τις απαιτήσεις των καιρών, τις ευκαιρίες αλλά και τις απειλές, μπορεί να διατρέξει ίσως τον κίνδυνο να παραγκωνιστεί από εκπαιδευτικές επιρροές που δεν εκπορεύονται τόσο από το **δημόσιο** έλεγχο και την **κεντρική** εξουσία.

Καταλήγοντας, θα μπορούσε να διατυπωθεί η άποψη ότι εκείνα που απειλούνται στις μέρες μας είναι ο δημοκρατικός τρόπος διακυβέρνησης και οι υποχρεώσεις του κράτους προς τη δημόσια εκπαίδευση καθώς και σε ζητήματα εκπαιδευτικών ευκαιριών.

Αμαλία Α. Υφαντή

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να συνθέσετε την περίληψη του κειμένου σε μία παράγραφο 110-130 λέξεων. (25 Μονάδες)
- 2.α Να αναγνωρίσετε το είδος κειμένου και να αιτιολογήσετε επαρκώς την απάντησή σας σε μία παράγραφο! (10 Μονάδες)
- 2.β Να εντοπίσετε τους συνεκτικούς τρόπους στην 4η παράγραφο του κειμένου: «Από την άλλη πλευρά... εξωτερικές επιρροές.» (Να χαρακτηρίσετε και τη νοηματική σύνδεση) (7 Μονάδες)
- 2.γ Να αναγνωρίσετε τον τρόπο ανάπτυξης της 3ης παραγράφου: «Οι σχέσεις μεταξύ κράτους και εκπαίδευσης υπό τις επιδράσεις της παγκοσμιοποίησης.» (Να αιτιολογήσετε τις απαντήσεις σας) (8 Μονάδες)
- 3.α Να βρείτε ένα συνώνυμο για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις: **εκδοχή, συρρίκνωση, ποικίλουν, σχέση, ενθάρρυνση**
- 3.β Να βρείτε ένα αντώνυμο για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις: **αύξηση, εμπιστοσύνη, απομονωτισμού, δημόσιο, κεντρική** (10 Μονάδες)

Γ. Παραγωγή λόγου

Με αφορμή την παγκόσμια ημέρα «**Παγκοσμιοποίησης**» το σχολείο σας εμπνεύστηκε τη σύνταξη μιας ηλεκτρονικής επιστολής προς τον υπουργό παιδείας με θέμα: «**Αναγκαιότητα για αναδόμηση του εκπαιδευτικού συστήματος στη χώρα μας σύμφωνα με τις επιταγές της σύγχρονης εποχής**».

Στην επιστολή που θα συντάξετε μην παραλείψετε την ανάπτυξη της σημασίας της δημόσιας και δωρεάν παιδείας καθώς και του εκσυγχρονισμού της κατά τις ανάγκες της τρέχουσας πραγματικότητας διεθνώς. Μη διστάσετε να συμπεριλάβετε στην επιστολή σας και τις δικές σας προτάσεις για την αναβάθμιση και αναπροσαρμογή του εκπαιδευτικού συστήματος της χώρας μας, ώστε αυτό να πληροί τις εκπαιδευτικές προϋποθέσεις παγκοσμίως.

Καλή επιτυχία!

